

JAARVERSLAG Rotterdam Stroke Service 2017

Erasmus Medisch Centrum
Havenziekenhuis
IJsselland Ziekenhuis
Ikazia Ziekenhuis
Maasstad Ziekenhuis
Sint Franciscus Gasthuis
Van Weel Bethesda ziekenhuis
Vlietland Ziekenhuis

Careyn De Vier Ambachten
Centrum voor Reuma en Revalidatie Rotterdam
De Zellingen, Rijckehove
Zorgwaard, Rembrandt
Laurens, Antonius Intermezzo
Laurens, Antonius Binnenweg
Leliezorggroep, Pniël
Nieuw Rijsenburgh, Curamare
Rijndam Revalidatie
Zonnehuisgroep Vlaardingen, Het Zonnehuis

Inhoud

INLEIDING	5
SAMENSTELLING ROTTERDAM STROKE SERVICE	7
Dagelijks Bestuur.....	7
Algemeen Bestuur.....	8
Toetreding en uittreding	9
Coördinatie.....	9
KWALITEIT EN INHOUD.....	10
Ketenafspraken en ketenprotocol.....	10
Kwaliteitscriteria en audits	10
Inventariseren van verbeterpunten en krachten in de keten	11
Scholing	12

Dataverzameling	13
DICA/DASA:	13
INDICATOREN VERVOLGINSTELLINGEN:	13
Chronische fase: eerstelijnszorg na CVA	15
Revalidatiefase na CVA	16
SAMENWERKING EN COMMUNICATIE	17
Gegevensoverdracht in de keten.....	17
Communicatie	19
Website	19
Versterken van relaties	23
Belonen	24
Communicatie met publiek	24
EXTERNE PARTIJEN, LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN, KENNISOVERDRACHT	25
World Stroke Day	25
RSS en samenwerkingspartijen	25
Samenwerking Hersenletsel Centra (HLC).....	26

Volgen van nieuwe wet- en regelgeving, contact zorgverzekeraars.....	26
Specifieke doelstellingen van Kennisnetwerk CVA	27
Kennisoverdracht regionaal, nationaal en internationaal.....	28
Presentaties:.....	28
Publicatie:.....	30
Patiëntenparticipatie/tevredenheid	30
ROTTERDAM STROKE SERVICE FINANCIËEL OVERZICHT 2017	32
A	32
Secretariaat	32
B	33
Ondersteuning ketensamenwerking.....	33
C	34
Scholing	34
INDICATOREN VERVOLGINSTELLINGEN.....	36
BENCHMARK ZIEKENHUIZEN	39

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Rotterdam Stroke Service (RSS). In dit jaarverslag wordt teruggekeken op de activiteiten die in 2017 binnen de RSS zijn uitgevoerd.

De missie van de RSS is het realiseren van de best mogelijke kwaliteit van leven voor iedere CVA-patiënt binnen de regio Rotterdam, uitgaande van actuele inzichten in de zorg voor CVA-patiënten. Binnen de RSS gaat het om het verlenen van de juiste zorg, op het juiste moment, door de juiste hulpverlener, op de juiste plaats. Een samenhangend zorgtraject voor CVA-patiënt is hiervoor noodzakelijk, gericht op het voldoen aan de zorgbehoefte van de patiënt. Binnen de RSS betekent dit dat we voortdurend verbinding zoeken en bezig zijn met kennisuitwisseling. Een zeer belangrijke waarde in de RSS is het transparant ondernemerschap. We laten aan elkaar, aan professionals en patiënten zien welke zorg wel leveren, en kunnen daar ook op aangesproken worden. Alleen in samenwerking kunnen we excellente zorg bieden.

In 2017 is door veel mensen binnen de RSS gewerkt aan het uitwerken van deze doelstelling in verschillende activiteiten. Hierbij is te denken aan de professionals die mee geholpen hebben met het organiseren van de RSS symposia in november en december 2017, de professionals die de scholingen van de RSS mede hebben opgezet, mee hebben gedacht met het ontwikkelen van het keteninformatiesysteem of verdere invulling hebben gegeven aan het nazorg project, het samen

beslissen project en het Value Based Health Care project. Wij willen deze professionals via deze weg van harte bedanken.

In dit jaarverslag legt de RSS verantwoording af voor haar activiteiten. Het verslag is opgebouwd aan de hand van het jaarplan 2017.

Namens het Dagelijks Bestuur RSS,

Drs. J. Stravers (voorzitter) en dr. B.I. Buijck (ketencoördinator)

Samenstelling Rotterdam Stroke Service

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur is in 2017 niet gewijzigd.

De andere zittende leden zijn:

- Dhr. drs. Hans Stravers, directeur Innovatie en Ontwikkeling Laurens (voorzitter Dagelijks Bestuur)
- Dhr. prof. dr. Diederik Dippel, hoogleraar neurologie Erasmus MC
- Dhr. drs. Roy Dutrieux, hoofd medische dienst en specialist ouderengeneeskunde Zonnehuisgroep Vlaardingen, Het Zonnehuis
- Dhr. prof. dr. Gerard Ribbers, hoogleraar neurorevalidatie Erasmus MC en revalidatiearts Rijndam Revalidatie
- Dhr. Cor Sier MPt, praktijkhouder fysiotherapie en voorzitter van het eerstelijnsCVA-netwerk (toehoorder)
- Mevr. Anneke Guyt, CVA nazorg verpleegkundige CVA nazorg Laurens (toehoorder)
- Mevr. dr. Bianca Buijck, ketencoördinator Rotterdam Stroke Service

Het Dagelijks Bestuur is in 2017 zeven maal bijeen geweest onder voorzitterschap van dhr. drs. J. Stravers.

Binnen het Algemeen Bestuur zijn per 17 april 2017 de volgende organisaties vertegenwoordigd:

- Erasmus Medisch Centrum
- Havenziekenhuis
- IJsselland Ziekenhuis
- Ikazia Ziekenhuis
- Maasstad Ziekenhuis
- Sint Franciscus Gasthuis
- Van Weel Bethesda ziekenhuis
- Vlietland Ziekenhuis
- Careyn De Vier Ambachten
- Centrum voor Reuma en Revalidatie Rotterdam
- Curamare, Nieuw Rijsenburgh
- De Zellingen, verpleeghuis Rijckehove
- Laurens, Centrum voor reactivering en kortdurende zorg Intermezzo
- Laurens, Geriatrisch centrum en verpleeghuis Antonius Binnenweg
- Leliezorggroep, verpleeghuis Pniël
- Rijndam Revalidatie
- Zorgwaard, Rembrandt
- Zonnehuisgroep Vlaardingen, Het Zonnehuis

Het Algemeen Bestuur is in 2017 op 17 april bijeengekomen onder voorzitterschap van prof. dr. D.W.J. Dippel.

Toetreding en uittreding

Er zijn geen organisaties uitgetreden of toegetreden in 2017.

Coördinatie

Mevr. dr. Bianca Buijck vervult de rol van ketencoördinator van de Rotterdam Stroke Service, 24 uur per week.

Kwaliteit en inhoud

Ketenafspraken en ketenprotocol

De RSS streeft er naar alle CVA-patiënten te behandelen volgens de geldende richtlijnen. In 2017 heeft de RSS het ketenprotocol aan de landelijke richtlijnen aangepast. De Zorgstandaard CVA/TIA uit 2012, het visiedocument van het landelijke Kennisnetwerk CVA en de afspraken binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) gaven daarbij richting. Tevens is het protocol uitgebreid met afspraken voor de eerstelijnszorg (nazorgtraject).

Kwaliteitscriteria en audits

- De RSS coördinator ontwikkelde in een werkgroep van Kennis Netwerk CVA Nederland (KNCN) een visitatie instrument voor ketens. De RSS coördinator is nog steeds betrokken bij de doorontwikkeling. Aan de hand van dit instrument werden ketenvisiteuren voor KNCN opgeleid en werden ketenvisitaties gepland in de RSS keten. In 2017 hebben alle deelketens binnen de RSS een ketenvisitatie ondergaan volgens het nieuwe visitatiesysteem. De visiteurs waren lovend over het functioneren van de RSS. Ze noemden daarnaast enkele verbeterpunten. Alle deelketens ontvingen een rapport met de bevindingen. De verbeterpunten worden in 2018 centraal en decentraal opgepakt.

Inventariseren van verbeterpunten en krachten in de keten

- De RSS heeft in 2017 aan de hand van de zelfevaluatie van KNCN (zelfevaluatie 2012 en 2015) en structurele gesprekken met lokale ketencoördinatoren verder gewerkt aan de verbeterpunten in de ketensamenwerking, en heeft de krachten van de samenwerking verder benut. De punten vormden input voor verdere acties, zoals implementeren van best practices.
- Net zoals in 2016 vonden de overleggen met de lokale ketencoördinatoren in 2017 plaats binnen de verschillende ziekenhuizen. In dat overleg was een uur gereserveerd om te kijken “in elkaars keuken”.
- Ook bezochten de ketencoördinatoren gezamenlijk congressen en symposia. Op deze wijze ontstond verbinding en was er ruimte om van elkaar te leren.
- Er hebben interviews plaatsgevonden met een stagiaire van iBMG over in en doorstroom naar aanleiding van het eerdere Lean traject. Uit deze interviews kwamen een aantal knelpunten naar voren. Deze zijn opgepakt binnen de locaties. Zoals het vaker structureel contact met elkaar hebben. Verder zijn de succes en faalfactoren binnen ketensamenwerking besproken.
- Naar aanleiding van het lean traject is door de RSS ketencoördinator met een stagiaire van iBMG een artikel geschreven voor een peer reviewed journal.

Scholing

De afgelopen jaren heeft de RSS twee scholingen (bolletje 1 en 2) ontwikkeld. Scholingen werden dit jaar gecontinueerd en verder uitgebreid.

- *Scholing Stroke Care Verpleegkundigen*

De in 2009 ontwikkelde scholing voor verpleegkundigen werkzaam op de stroke unit in het ziekenhuis werd geëvalueerd in samenwerking met het Maasstadziekenhuis. De RSS en het Maasstadziekenhuis bieden deze scholing vanaf september 2015 aan als een e-learning module. De scholing heeft vanwege onvoldoende belangstelling niet gedraaid in 2016. De planning voor 2017 is gemaakt en er was voldoende belangstelling om te starten in januari 2017. Deze deelnemers ontvingen in mei 2017 hun certificaat. Daarnaast kon (eerder onvoorzien) nog een 2^e groep starten in september 2017.

- *Scholing CVA Revalidatie voor verzorgenden & verpleegkundigen*

De scholing voor verzorgenden en verpleegkundigen heeft een aantal keren met succes gedraaid. Er was nu ook weer voldoende belangstelling om te starten in januari 2017. Deze deelnemers ontvingen in juni 2017 hun certificaat.

- *Scholing eerstelijnsprofessionals*

Binnen het eerstelijnsnetwerk vindt een voortdurende inventarisatie plaats van de scholingswensen van professionals in de eerste lijn. Het eerstelijnsnetwerk ontwikkelde scholingen en gaf deze (generieke) scholingen aan professionals.

- De RSS organiseerde een externe scholing van het ITON voor medewerkers in de eerstelijns, maar met name voor verzorgenden en verpleegkundigen in de eerste lijn. Ook externe deelnemers waren welkom. De opkomst was deze keer echter bescheiden met 12 deelnemers.

- De RSS ontwikkelde in 2015 een leerboek voor verzorgenden en verpleegkundigen in de revalidatiefase. Dit boek werd geschreven door medewerkers binnen de RSS. Het boek werd uitgegeven in 2016 door Bohn Stafleu en van Lochem. In

Stroke Service

2017 werd door internationale auteurs en RSS auteurs gewerkt aan een Engels revalidatie boek. Dit boek werd in december 2017 opgeleverd voor productie aan uitgeverij Springer. Daarnaast bleek belangstelling vanuit China voor een Chinese uitgave.

- Het Erasmus MC bood in 2017 een CTA cursus (CT scan met contrastvloeistof) aan voor medewerkers in de Rotterdamse ziekenhuizen.
- Er is gemotiveerd om een kijkje te nemen bij elkaar in de instelling. Uitwisselingen vonden plaats tijdens de scholingen, maar ook daarbuiten namen professionals het initiatief om kennis op te doen bij een collega instelling.

Dataverzameling

Voor het verzamelen van keteninformatie werkt de RSS met drie indicatorensets; enerzijds de landelijke benchmark van het voor de ziekenhuizen (DASA, voorheen DICA), en anderzijds de RSS indicatorensets voor de vervolginstellingen en CVA nazorg.

DICA/DASA:

- Vanaf 1 januari 2014 voerden alle ziekenhuizen hun data digitaal in het systeem van DICA/DASA in.
 - Het aantal patiënten met een CVA is voor bijna alle ziekenhuizen toegenomen. Het aantal patiënten in het Franciscus Gasthuis is fors afgenomen. Het aantal patiënten opgenomen met een infarct is echter gelijk gebleven.
 - De deur tot naald tijd is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2016. Bij sommige ziekenhuizen is het aantal minuten weer verder afgenomen, bij anderen zijn het aantal minuten wat toegenomen.
 - Begin tot deur tijd is in DASA geen verplichte indicator meer, en niet ingevuld door de ziekenhuizen.

INDICATOREN VERVOLGINSTELLINGEN:

- De indicatoren set voor vervolginstellingen is in 2012 voor het eerst aangevuld met de gemiddelde Barthel Index bij

opname en ontslag. Doel was om deze indicator vanaf 2015 ook daadwerkelijk voor alle vervolginstellingen compleet te hebben. Dit lijkt niet altijd te lukken.

- De gemiddelde Barthel Index laat grote verschillen zien bij opname én ontslag, variërend van 8 bij opname en 16 bij ontslag.
- Zonnehuisgroep Vlaardingen heeft het laagste aantal opnamedagen, met daar tegenover ook een redelijk hoge Barthel Index.
- Het Centrum voor Reuma en Revalidatie heeft vanaf 2016 geen MSR meer geboden.
- De gemiddelde leeftijd is overal ongeveer gelijk m.u.v. Laurens Antonius Binnenweg. Dit is mogelijk verklaarbaar omdat zij de meeste patiënten van het ErasmusMc opnemen en ook daar is de gemiddelde leeftijd lager dan in andere ziekenhuizen.
- Het aantal patiënten dat revalidatie ontvangt is licht afgenomen.

De mogelijkheden voor uitvoeren van prospectief wetenschappelijk onderzoek of aansluiten bij lopend onderzoek zijn binnen de RSS verkend. We sloten aan bij een aantal onderzoeken.

- De RSS ketencoördinator is toegetreden tot de stuurgroep van een onderzoek in het ErasmusMC naar triage in de ambulance bij CVA.
- Careyn de vier Ambachten doet mee aan het “communicare” onderzoek m.b.t. trainingen van verzorgenden en verpleegkundigen bij afasie.
- Het eerstelijnsnetwerk deed mee aan een landelijk onderzoek naar eerstelijnsnetwerken, en kwam daar met positieve resultaten naar voren.

Chronische fase: eerstelijnszorg na CVA

- In 2012 is het project 'CVA nazorg op orde' gestart als samenwerking van Thuiszorg Rotterdam, Laurens Zorg aan Huis en de RSS. In het project is de CVA-nazorgverpleegkundige aanspreekpunt voor de patiënt, volgt de patiënt gedurende twee jaar en zet waar nodig hulp in.
- In 2014 is een start gemaakt met de uitrol van het project over meerdere RSS organisaties.
- In 2015 startten meerdere ketenpartners met het aanbieden van de nazorg volgens de RSS criteria.
- De RSS faciliteerde hierbij op het gebied van de dataverzameling (tablets met apps voor CVA nazorgverpleegkundigen).
- In 2017 waren 10 CVA nazorgverpleegkundigen actief.
- RSS medewerkers (CVA nazorg) bezochten meerdere bijeenkomsten van KNCN waar CVA nazorg op de agenda stond. Leren van elkaar stond centraal. Mogelijkheden voor landelijke digitale dataverzameling werden verkend.
- Het nazorgpad is in 2017 geëvalueerd, bijgesteld en opnieuw vastgesteld.
- Het eerstelijnsnetwerk deed mee aan een landelijk onderzoek naar eerstelijnsnetwerken, en kwam daar met positieve resultaten naar voren.

Revalidatiefase na CVA

In 2017 hebben we ons binnen de RSS meer gericht op de revalidatiefase na CVA. Binnen 1 á 2 dagen weet het behandelteam in het ziekenhuis al welke vervolginstelling het beste past bij de patiënt die een CVA heeft doorgemaakt. Zij weten dit op basis van wetenschappelijk onderzoek, veel ervaring en klinische blik. Voor de patiënt verwarrend: hoe kunnen ze dat al zo snel weten? In 2017 hebben we patiënten beter uitgelegd wat het verschil is tussen medisch specialistische revalidatie en geriatrische revalidatie zorg, om zo de verwarring weg te nemen. We hebben daarvoor een aantal acties uitgezet:

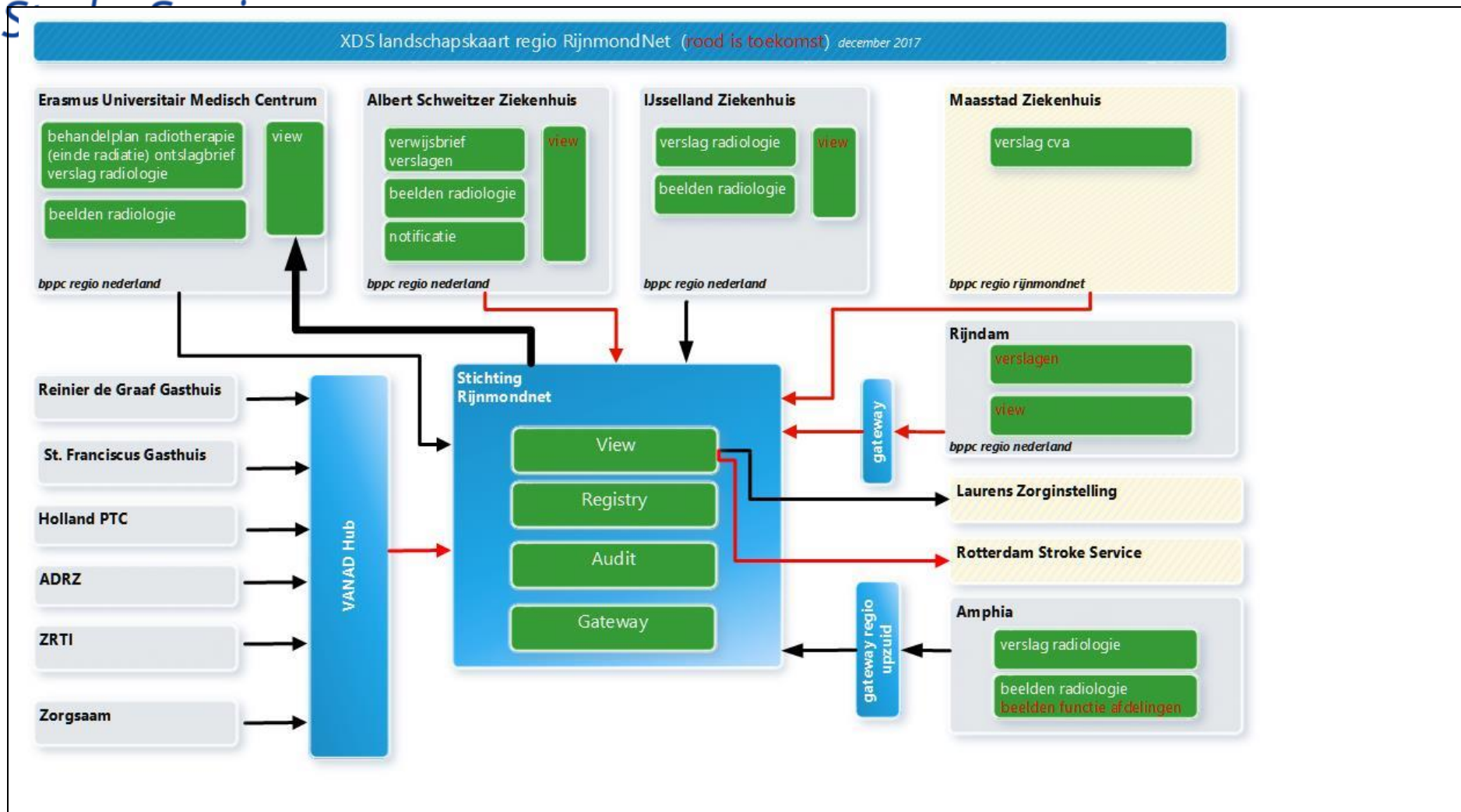
- Ontwikkeling van een revalidatie brochure.
- Nieuwsbrief van de RSS met uitleg.
- Verspreiding van het revalidatie leerboek.
- Aandacht ging ook uit naar het creëren van een therapeutisch revalidatieklimaat.
- Hiervoor is lesmateriaal opgenomen in de scholingen van de RSS en het leerboek van de RSS.

Samenwerking en communicatie

Gegevensoverdracht in de keten

In 2012 hebben de RSS (Laurens en Maasstadziekenhuis) en Zorgportaal Rijnmond (stichting Rijnmondnet) overeenstemming bereikt over gegevensoverdracht in de keten en is een project gestart. Het doel van het project is om Zorgportaal Rijnmond geschikt te maken als platform voor informatieoverdracht tussen zorgverleners in de keten, zodat het in de toekomst kan fungeren als keteninformatiesysteem voor de RSS en zorgketens in andere diagnose groepen. Zorgportaal Rijnmond maakt gebruik van internationale standaarden in de informatietechnologie.

- In 2013–2015 is overeenstemming bereikt over de inhoud en is de technische ontwikkeling van het systeem voor gegevensoverdracht uitgewerkt. De pilot heeft vertraging opgelopen doordat meerdere externe partijen betrokken zijn.
- Stichting Rijnmondnet en Maasstadziekenhuis hebben in het jaar 2016 de projectleiding op zich genomen.
- In 2016 is toegewerkt naar een ingebruikname van het keteninformatiesysteem in Q1 van 2017. Dat is helaas niet gelukt.
- Het gaat om een elektronische overdracht (XDS) met gestructureerde CVA-gegevens (bouwstenen van Nictiz) via een beveiligde verbinding vanuit het EPD van het Maasstad ziekenhuis. Deze is in te zien door Laurens via de Zorg Portaal Rijnmond Viewer. De overdracht is daarmee op het juiste moment beschikbaar, nog voor de patiënt in de vervolginstelling opgenomen wordt.
- In 2017 hebben diverse Rotterdamse ziekenhuizen gewerkt aan XDS gerelateerde aansluitingen.
- In 2017 hebben gesprekken plaatsgevonden voor aansluiting van vervolginstellingen.
- Er is regionaal gekozen voor de use-case CVA.
- De XDS landschapskaart geeft de activiteiten en aansluitingen weer.

Communicatie

De RSS maakte in 2017 gebruik van verschillende communicatiekanalen.

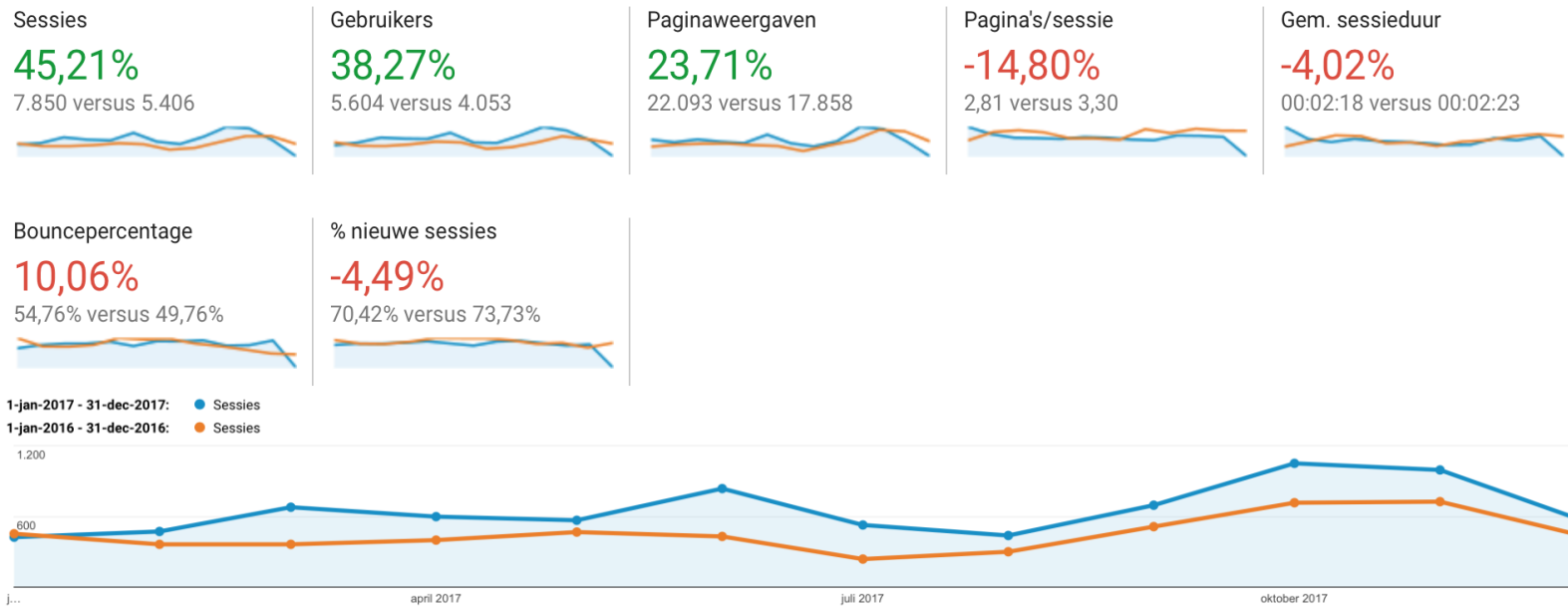
- Een digitale nieuwsbrief met activiteiten verscheen in 2017 een tiental keren
- In 2017 werd de RSS folder en specifieke nazorg folder met daarop de doelstelling van de RSS en de namen van ketenpartners geëvalueerd en aangepast, en verspreid onder patiënten van de ketenpartners.
- De huisstijl van de RSS kwam in 2017 tot uiting op alle communicatiemiddelen.
- De in 2015 ontwikkelde banners met de FAST test werden bij diverse (lokale) activiteiten geplaatst.
- Het RSS tafelkleed werd gebruikt tijdens symposia.
- Er werd een RSS revalidatiefolder ontwikkeld.
- Er was in september een rondleiding van Chinese delegaties in Rijndam Revalidatie, Laurens Intermezzo, Ikazia ziekenhuis en Franciscus Gasthuis. Hiervan werd een nieuwsbrief met foto's verspreid.

Website

Nieuwe ontwikkelingen en activiteiten binnen de regio en op landelijk niveau kregen een plek op de website. De website is toegankelijk voor professionals en voor het publiek, en wordt voortdurend up to date gehouden.

- Het adres van de website staat op de folders van de RSS.
- De video's die gemaakt zijn in 2014-2015-2016 hebben een plekje op de website.
- De content werd meer vraag-gestuurd. De statistieken over duur en soort van bezoeken aan de website zijn beter gemonitord.
- Er was een mogelijkheid voor "bewegende" berichten op de homepage van de website.

- Er is een doorloop van berichten over: (inter) nationale congressen, internationaal nieuws, patiënten-informatie, cursussen.
- Het is mogelijk voor RSS professionals om een koppeling te maken met LinkedIn.
- Aanmelden voor cursussen georganiseerd door de RSS kon uitsluitend via de aanmeldprocedure van de website.
- Gegevens website:
 - Het aantal gebruikers vorig jaar was 5.604. Een toename van 38% ten opzichte van de 4.053 in 2016.
 - Deze gebruikers bezochten de site in totaal 7.850 keer; een toename van 45% (!) ten opzichte van het jaar er voor.
 - Het aantal bezochte pagina's nam ook toe. Van 17.858 in 2016 naar 22.093 (24%)
 - Per sessie bezochten bezoekers minder pagina's; 2.81 v.s. 3.3 (-14.8)—> wellicht wisten de bezoekers preciezer waar ze moesten zijn.
 - Gemiddeld bleven mensen 2m18 op de site hangen, ten opzichte van 2m23 vorig jaar. (-4.02)
 - Het bounce percentage (vertrek van de site binnen 30s) is toegenomen met 10%; van 50% van de bezoekers naar 55% van de bezoekers.
 - Het percentage nieuwe sessies is wat afgenomen, wat alleen betekent dat gebruikers wat vaker terugkomen (wat we ook al zagen in de grotere stijging van het aantal sessies t.o.v. het aantal gebruikers.
 - Het aantal sessies over het jaar; blauw is 2017, oranje 2016.
 - Er was een piek waar te nemen rond het RSS symposium.

De RSS gaat weer de wereld over!

92% van het verkeer op de website komt uit Nederland. 2% uit en Amerika 1% uit België.

De overige 5% komen uit één van de 51 andere landen.

Land ?	Sessies ? ↓	% nieuwe sessies ?	Nieuwe gebruikers ?	Bouncepercentage ?	Pagina's/sessie ?	Gem. sessieduur ?
	7.850 % van totaal: 100,00% (7.850)	70,43% Gem. voor dataweergave: 70,42% (0,02%)	5.529 % van totaal: 100,02% (5.528)	54,76% Gem. voor dataweergave: 54,76% (0,00%)	2,81 Gem. voor dataweergave: 2,81 (0,00%)	00:02:18 Gem. voor dataweergave: 00:02:18 (0,00%)
1. Netherlands	7.238 (92,20%)	68,54%	4.961 (89,73%)	52,35%	2,91	00:02:26
2. United States	158 (2,01%)	100,00%	158 (2,86%)	91,14%	1,76	00:00:08
3. Belgium	92 (1,17%)	88,04%	81 (1,47%)	72,83%	1,64	00:01:27
4. Ukraine	62 (0,79%)	100,00%	62 (1,12%)	100,00%	1,00	00:00:00
5. China	28 (0,36%)	100,00%	28 (0,51%)	96,43%	1,04	<00:00:01
6. Germany	27 (0,34%)	85,19%	23 (0,42%)	74,07%	1,85	00:00:52
7. Brazil	25 (0,32%)	100,00%	25 (0,45%)	100,00%	1,00	00:00:00
8. (not set)	24 (0,31%)	100,00%	24 (0,43%)	33,33%	2,71	00:00:22
9. France	22 (0,28%)	86,36%	19 (0,34%)	81,82%	3,09	00:03:20
10. Suriname	21 (0,27%)	61,90%	13 (0,24%)	71,43%	1,57	00:02:24
11. United Kingdom	20 (0,25%)	75,00%	15 (0,27%)	60,00%	3,00	00:00:51
12. Ireland	11 (0,14%)	63,64%	7 (0,13%)	81,82%	1,27	00:00:01
13. Spain	10 (0,13%)	90,00%	9 (0,16%)	30,00%	3,90	00:01:59
14. Czechia	9 (0,11%)	77,78%	7 (0,13%)	88,89%	1,22	00:00:07
15. Russia	9 (0,11%)	66,67%	6 (0,11%)	66,67%	1,33	00:02:36
16. Aruba	6 (0,08%)	100,00%	6 (0,11%)	83,33%	1,33	00:00:02
17. Curaçao	6 (0,08%)	100,00%	6 (0,11%)	83,33%	1,17	00:02:33
18. India	6 (0,08%)	100,00%	6 (0,11%)	66,67%	1,33	00:00:26
19. Croatia	5 (0,06%)	100,00%	5 (0,09%)	100,00%	1,00	00:00:00
20. Italy	5 (0,06%)	100,00%	5 (0,09%)	100,00%	1,00	00:00:00

Versterken van relaties

Voor een goede ketensamenwerking is het van belang dat ketenpartners elkaar kennen, kunnen vinden en vertrouwen hebben in elkaar. In 2017 stimuleerde de RSS dit door bijeenkomsten te organiseren.

- In november 2017 organiseerde de RSS samen met andere partijen een symposium voor professionals in de CVA keten bij Van Der Valk in Ridderkerk. Het thema “wie heeft de regie, interactie tussen patiënt en professionals” werd bepaald door een werkgroep van professionals.
- In december 2017 organiseerde de RSS samen met andere partijen een symposium voor professionals in de CVA keten in Rijndam Revalidatie. Het thema was spasticiteit na CVA.
- Binnen de RSS zijn de huisartsen die een cruciaal onderdeel zijn van de keten nog onvoldoende in beeld. RSS medewerkers bezochten huisartsenbijeenkomsten.
- Medewerkers van de diverse ziekenhuizen en revalidatie–units liepen een (mid)dagje of zelfs enkele weken met elkaar mee.
- Naar aanleiding van de RSS scholingen werden meeloopdagen en rondleidingen georganiseerd in het Ikazia ziekenhuis en Rijndam Revalidatie.
- De RSS organiseerde in 2017 twee overleggen voor de vervolginstellingen. Op de agenda m.n. onderwerpen m.b.t. de zorgverzekeraars en de in–doorstroom in de keten.

Belonen

In zelfevaluatie-instrumenten en ketenvisitatie komt het onderwerp belonen terug. Om hier in 2017 meer richting aan te geven, expliceerde de RSS hoe ze medewerkers beloont.

- Attentie aanbieden na werkzaamheden binnen de RSS: bonnen, bloemen, bonbons, lunch, diner.
- RSS award voor congresbezoek van een RSS medewerker (op kosten van de RSS en naar aanleiding van beoordeling door Dagelijks Bestuur, maximaal 5000 euro). Deze award is in 2017 uitgereikt aan Anneke Guyt (Laurens), Emanuala Borges-Dias (Laurens), Geert Kooij (Ikazia) en Jolanda Paardekooper (Ikazia). Zij zijn in oktober 2017 naar een congres over verpleegkundig leiderschap geweest in Indianapolis (VS).
- In verband met het 20-jarig bestaan organiseerde de RSS een feest op 15 juni bij Abel in Rhoon, met eten, drinken, zang en dans. Het feest werd door zo'n 150 medewerkers bezocht.
- De RSS organiseerde twee symposia: het jaarlijkse symposium in november en het symposium spasticiteit in december. De inschrijfkosten waren respectievelijk 30 euro en gratis. Beide symposia werden bijzonder gewaardeerd.

Communicatie met publiek

De RSS informeerde de inwoners van Rotterdam over het ontstaan van een CVA, de gevolgen ervan en hoe zij moeten handelen bij de eerste signalen van een CVA.

- Zij werden via de website, posters, brochures, bijeenkomsten en media geïnformeerd over de organisaties binnen de RSS die behandeling, zorg en begeleiding bieden na een CVA.

Externe partijen, landelijke ontwikkelingen, kennisoverdracht

World Stroke Day

- Bij besluit van het Algemeen Bestuur in 2016, organiseert de RSS in 2017 activiteiten op World Stroke Day (29 oktober.) Omdat het dit jaar op zondag viel, organiseerden de RSS organisaties de activiteiten op 30 oktober.
- De RSS hielp mee aan het geven van bekendheid van World Stroke Day.
- De ketencoördinatoren bespraken gezamenlijk hun programma's.
- Er werden nieuwsbrieven verspreid met het programma van de verschillende organisaties.

RSS en samenwerkingspartijen

De RSS werkt samen met verschillende partijen.

- RSS ketencoördinator dr. Bianca Buijck is lid van de CVA expertise groep van het ROAZ.
- In 2016 en 2017 heeft de RSS coördinator meegewerkt aan een patient journey voor "Motorische uitvalsverschijnselen". Doel daarvan was om input te leveren voor het op te stellen landelijke Kwaliteitskader Spoedzorg.
- De RSS ketencoördinator is toegetreden tot de stuurgroep van de PRESTO-studie, een onderzoek naar de prehospitala stroke scores voor het herkennen van patiënten met een proximale occlusie.
- De RSS ketencoördinator is toegetreden in het bestuur en werkgroep van de hersenletsel centra. Hiervoor zijn in 2017 verschillende overleggen gevoerd die bijgewoond zijn door de ketencoördinator.
- Promovenda Marcela Janeckova uit Praag (Tjechische republiek), heeft in 2017 meegelopen met de RSS ketencoördinator. Doel was om kennis te nemen van de Nederlandse ketenzorg rondom CVA. Zij heeft in Nederland tientallen interviews gevoerd met sleutelfiguren in CVA ketenprocessen. Zij schrijft een artikel voor een internationaal tijdschrift.

Samenwerking Hersenletsel Centra (HLC)

- In 2015 heeft de RSS een samenwerkingsconvenant getekend met partijen die zorg en behandeling bieden aan patiënten met niet aangeboren hersenletsel: het Hersenletsel Centrum (HLC).
- Deze samenwerking is in 2017 geïntensiveerd.
- In 2017 organiseerde het HLC een symposium. De RSS was daar aanwezig om informatie te geven.
- Verder hielp de RSS mee om de bestuursorganisatie op te zetten.
- Het HLC heeft een subsidie ontvangen voor een op te zetten project over NAH in de wijk. De RSS participeert in dit project.
- Op 25 maart organiseerde het HLC een familiedag voor patiënten met NAH.

Volgen van nieuwe wet- en regelgeving, contact zorgverzekeraars

De RSS volgde ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving ook in 2017. Deze werden gedeeld met de aangesloten partijen.

- (On)mogelijkheden tot invoering van ketenfinanciering.
- Ontwikkelingen rondom concentratie, specialisatie en contractering.
- De ontwikkeling van richtlijnen/zorgpaden met de patiëntenorganisaties en beroepsgroepen.
- De ontwikkeling van coördinatie toeslagen voor CVA ketens en de eisen die hieraan gesteld worden.
- Er heeft een gesprek plaatsgevonden met het bestuur van de RSS en zorgverzekeraar VGZ over de visie van de RSS naar aanleiding van de in 2016 gezonden brief.

Specifieke doelstellingen van Kennisnetwerk CVA

De Stichting Kennisnetwerk CVA Nederland heeft ten doel landelijk de verdere verbetering van de zorg voor CVA patiënten te stimuleren. Het Kennisnetwerk heeft een visiedocument opgesteld, waarin een aantal zeer specifieke doelstellingen staan. Deze doelstellingen kregen een vertaalslag naar de doelstellingen voor de Rotterdam Stroke Service, vervolgens nam de RSS deze op in de documenten.

- KNCN is van een spin in het web bij de CVAB met bijbehorende financiering, naar een organisatie gegaan die zich vooral richt op kennisverspreiding en de kwaliteitscyclus in de samenwerkingsverbanden voor CVA zorg.
- De daarbij horende financiering per activiteit (b.v. ketenvisitatie, zelfevaluatie, knowledge brokers) voor 2017 is uitgewerkt en alle processen worden nu ondersteund met gebruiksvriendelijke ICT tools waarmee in 2017 gewerkt werd.
- KNCN heeft een knowledge broker netwerk. Doel van het knowledge broker netwerk CVA is om organisaties te ondersteunen bij de implementatie van de Richtlijn Beroerte en de Zorgstandaard CVA/TIA. Het knowledge broker netwerk bestaat sinds 2011 en is een succes. De organisaties die deelnemen ervaren dat de knowledge brokers, initiatiefrijke verpleegkundigen en paramedici, vernieuwing in de eigen zorgpraktijk aanjagen en concrete resultaten boeken. Daarnaast is de uitwisseling tussen organisaties zeer inspirerend. In 2018 nemen 50 instellingen (ziekenhuizen, (geriatrische) revalidatiecentra, thuiszorg) deel aan het knowledge broker netwerk CVA. Binnen de RSS zijn er twee knowledge brokers in Rijndam Revalidatie en twee in Laurens aangesteld.

Kennisoverdracht regionaal, nationaal en internationaal

De binnen de RSS verzamelde data en aanwezige kennis werd gedeeld op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Het delen van kennis en ervaringen over patiënten met een CVA is van maatschappelijk belang, en helpt de zorg voor patiënten te verbeteren.

- De coördinator deelde kennis en informatie in presentaties op verschillende congressen (regionaal, nationaal, internationaal). De RSS stimuleerde professionals om hun kennis te delen met ketenpartners, en ook op landelijk niveau.
- De RSS vroeg en kreeg een bijdrage van de professionals van ketenpartners voor de ontwikkeling en het geven van scholing.
- De RSS vroeg en kreeg een bijdrage van de professionals van ketenpartners voor de ontwikkeling van een internationaal boek revalidatie boek voor verpleegkundigen.
- De RSS participeerde samen met de Hogeschool Rotterdam in een project rondom afasie en communicatie van de Hogeschool Utrecht (onderzoek communicare). Doel is om te komen tot een trainingsprogramma voor verpleegkundigen.
- De RSS riep ketenpartners op om nog vaker hun protocollen te delen met elkaar.

De RSS coördinator dr. Bianca Buijck deelde kennis en informatie in presentaties op verschillende congressen (regionaal, nationaal, internationaal), waarvan hieronder een overzicht van de gegeven presentaties.

Presentaties:

- 9 febr. 2017: Oral presentation. Is condition on admission indicative for discharge destination of stroke patients? Care4 congres Antwerpen.
- 10 febr. 2017: Poster presentation. Improving quality in the Rotterdam stroke Service by using the Developmental

Stroke Service

Model for Integrated Care. Care4 congres Antwerpen.

- 28 maart 2017: Plenaire Presentatie symposium. EerstelijnsCVA network binnen de Rotterdam Stroke Service. VU medisch centrum.
- 12 april 2017: Plenaire presentatie symposium Beroerte Advies Centrum. Samen beslissen in de CVA keten, best practice in de Rotterdam Stroke Service.
- 3 juli 2017: Oral presentation: The influence of multimorbidity on rehabilitation outcomes in stroke and amputation. Research conference STTI, Dublin, Ireland
- 3 juli 2017: Poster presentation: The Influence of Multimorbidity on Rehabilitation Outcomes in Stroke and Amputation, Dublin, Ireland
- 1 juni 2017: Plenaire presentatie symposium. Uitdagingen in de GRZ. UMC St Radboud Nijmegen.
- 2 juni 2017: Dagvoorzitter kick-off bijeenkomst Waardegedreven Zorg project.
- 13 okt. 2017: Rondleiding en presentatie Chinese Delegatie Beiing in Rotterdam Stroke Service.
- 27 okt. 2017: Poster presentation: Therapy intensity in the therapeutic rehabilitation climate in skilled nursing facilities and the role of nurses. STTI Biennial, Indianapolis, VS.
- 27 okt. 2017: Poster presentation: Lean in Healthcare. Reducing wastes to increase efficiency for stroke patients. STTI Biennial, Indianapolis, VS
- 27 okt. 2017: Poster presentation: Integrated care issues: Transfer of patient care information. STTI Biennial, Indianapolis, VS
- 7 nov. 2017: Plenaire presentatie over jaarverloop op symposium Rotterdam Stroke Service.
- 21 dec. 2017: Dagvoorzitter symposium spasticiteit Rijndam Revalidatie/ Rotterdam Stroke Service.

Publicatie:

2017: Van Duin, Veldboom, Van der Wal, Eigenraam & Buijck (2017). Schriftelijke informatievoorziening na een CVA. TvZ nr 6 December 2017.

Patiëntenparticipatie/tevredenheid

De RSS richtte zich ook in 2017 op patiënten-participatie en tevredenheid met de zorg binnen de RSS.

- De RSS vroeg patiënten en of hun belangenbehartigers om mee te denken met activiteiten en beleid.
- In 2017 is gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het visitatie-instrument van KNCN. Hierin is patiënten-participatie meegenomen.
- Er is in 2016-2017 een onderzoek door HBO-V studenten uitgevoerd naar informatiebehoefte van patiënten. Zij hebben hierover in oktober 2017 een artikel in TvZ gepubliceerd.
- De RSS participeert samen met een deel van haar ketenpartners in een project “waardegedreven zorg”. Initiatiefnemers zijn Het ErasmusMC en zorgverzekeraar Zilveren Kruis/Achmea. Het project gaat minimaal 2 jaar lopen, en er zal data verzameld worden met verschillende meetinstrumenten. Doel is om te komen tot een financiering van behandeling en begeleiding na CVA op uitkomst i.p.v. op verrichting. Hiermee wordt een aanzet gemaakt naar een ketenfinanciering.
- De RSS is geselecteerd door KNCN, die een subsidie van ZonMw heeft gekregen, om mee te doen met het “Samen beslissen” project. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met meerdere ketenpartners. De projectleiding ligt bij Rijndam Revalidatie.

Registeren van fouten in de keten

Organisaties in de RSS registeren de fouten, ongevallen of bijna-ongevallen voor hun eigen organisatie. In 2015 is er een pilot geweest in een deelketen van de RSS (IJsselland ziekenhuis) voor het registeren van fouten, ongevallen en bijna -ongevallen in de keten (transmuraal systeem van melden). De mogelijkheden voor deze manier van registreren in de hele RSS keten werden in 2017 verder uitgezocht door studenten. Dit heeft een doorloop naar 2018.

Rotterdam Stroke Service financieel overzicht 2017

Ref.nr.		Realisatie 2017	Realisatie 2016
A	Secretariaat		
8701	Loonkosten, incl reiskosten	63.852	60.207
8701	Representatiekosten	2.485	-
8702	Lidmaatschap Kennisnetwerk CVA	8.500	3.750
8704	Overige activiteiten, materialen en onvoorzien	6.011	14.876
8705	Congresbezoek coordinator	3.795	4.283
8706	Eénmalige kosten: Leerboek RSS	-	11.566
	Totaal Lasten	84.643	94.682
8708	Opbrengsten deelnemers	55.386	55.386

	Totaal Baten	55.386	55.386
	Mutaties Boekjaar Secretariaat	29.257-	39.296-
	Gepresenteerd in jaarstukken per 31-12-2016	12.438	51.734
	Resultaat 2017	29.257-	39.296-
	Secretariaat: saldo per 31 december	16.819-	12.438
<hr/>			
B	Ondersteuning ketensamenwerking		
8703	Website en pilot webbased infosysteem	2.129	3.031
8706	RSS feest 20 jarig bestaan	6.187	-
8707	Award voor congresbezoek RSS medewerkers	5.500	-
8713	Rijnmondnet	8.247	-
	Totaal Lasten	22.063	3.031
8709	Ontvangen gelden boekjaar 2016	23.140	
8710	Ontvangen gelden boekjaar 2015	4.160	19.780
	Totaal Baten	27.300	19.780

	Mutaties boekjaar ketensamenwerking	5.237	16.749
	Gepresenteerd in jaarstukken per 31-12-2016	83.882	67.133
	Resultaat 2017	5.237	16.749
	Ketensamenwerking: saldo per 31 december	89.118	83.882
<hr/>			
C	Scholing		
8725	Lasten	17.273	13.419
8720	Baten	17.733	13.733
	Mutaties Boekjaar Scholing	460	314
	Gepresenteerd in jaarstukken per 31-12-2016	14.193	13.879
	Resultaat 2017	460	314
	Scholing: saldo per 31 december	14.653	14.193
<hr/>			
	Saldo per peildatum - Secretariaat	16.819-	12.438
	Saldo per peildatum - Ondersteuning ketensamenwerking	89.118	83.882

Rotterdam Stroke Service

Saldo per peildatum - Scholing

14.653

14.193

Cumulatief in kas per onderdeel

86.952

110.512

Gepresenteerd in jaarstukken per 31-12-2016

110.512

132.746

Resultaat 2017

23.560-

22.234-

Cumulatief in kas RSS totaal

86.952

110.512

	Careyn Vier Ambachten			De Zellingen Rijckehove			Laurens Antonius Binnenweg			Laurens Intermezzo		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Aantal CVA patiënten	57	64	78	78	105	98	87	112	70	184	197	157
Gemiddelde verblijfsduur	51	44	47	61	59	55	53	63	62	51	60	56
Mediane verblijfsduur	44	37	-	48	41	54	44	57	53	38	43	43
Gemiddelde leeftijd	81	78		80	81	79	70	71	73	72	78	77
Gemiddelde Barthel score bij opname	8	9	8	7	8	7	12	7	7	13	9	9
Gemiddelde Barthel score bij ontslag	13	14	15	14	16	15	17	13	15	19	13	15
Aantal ontslagen (oude woonsituatie)	33	40	66	46	70	67	38	51	43	78	111	126
Aantal ontslagen (nieuwe woonsituatie)	1	6	-	0	0	7	0	2	0	0	2	0
Aantal ontslagen naar long stay	13	6	5	12	9	8	22	30	30	49	52	40
Aantal ontslagen naar ziekenhuis	4	3	4	1	9	3	5	9	6	15	8	3
Aantal ontslagen ivm overbruggingszorg	0	3	-	0	0	2	0	nvt	nvt	0	nvt	nvt
Aantal ontslagen naar elders	0	1	14	0	0	2	9	12	nvt	5	17	nvt
Aantal overleden	5	5	7	2	6	4	9	7	7	13	7	10
Aantal nog in revalidatie	1	0		17	11	5	14	40	15	24	70	24

	RRR				Rijndam Revalidatie			Zorgwaard Egmondshof			Curamare Nieuw Ruijsenburgh		
	2015 MSR	2015 GRZ	2016 GRZ	2017 GRZ	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Aantal CVA patiënten	95	142	106	89	236	257	263	37	29	31	31	20	17
Gemiddelde verblijfsduur	36	55	60	50	58	51	55	44	36	43	54	50	56
Mediane verblijfsduur	33	46	50	37	46	42	42	43	36	38	52	35	43
Gemiddelde leeftijd	76	79	79	80	57	57	55	80	80	80	81	79	75
Gemiddelde Barthel score bij opname	12	X	X	10	15	15		13	12	12	0	7	10
Gemiddelde Barthel score bij ontslag	15	X	X	12	19	20		17	14	16	0	11	16
Aantal ontslagen huis/verz.huis (oude woonsituatie)	73	97	65	52	174	198	181	22	22	19	19	14	12
Aantal ontslagen verz.huis (nieuwe woonsituatie)	3	3	14	1	3	X	6	2	1	1	3	1	2
Aantal ontslagen naar long stay	5	4	10	18	0	3	0	3	5	4	2	5	1
Aantal ontslagen naar ziekenhuis	5	8	12	8	2	8	8	2	6	1	2	0	0
Aantal ontslagen ivm overbruggingszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	-	1	0	0	0
Aantal ontslagen naar elders	5	7	0	1	23	21	2	1	-	2	0	0	0
Aantal overleden	4	13	4	3	0	0	0	3	-	1	3	1	1
Aantal nog in revalidatie	95	0	1	6	34	27	33	4	5	2	2	1	1

	Zonnehuisgroep Zonnehuislocatie Zonnehuis			Leliezorggroep locatie Pniël		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Aantal CVA patiënten	164	172	145	51	44	43
Gemiddelde verblijfsduur	54	51	35	50	50	50
Mediane verblijfsduur	50	37	26	39	44	44
Gemiddelde leeftijd	79	78	82	78	79	81
Gemiddelde Barthel score bij opname	11	8	9	9	X	8
Gemiddelde Barthel score bij ontslag	15	15	15	15	X	13
Aantal ontslagen huis/verz.huis (oude woonsituatie)	90	88	83	26	21	15
Aantal ontslagen verz.huis (nieuwe woonsituatie)	6	8	2	2	X	0
Aantal ontslagen naar long stay	23	10	7	5	12	15
Aantal ontslagen naar ziekenhuis	7 10	10	4	1	X	1
Aantal ontslagen ivm overbruggingszorg	1		0	0	X	0
Aantal ontslagen naar elders	1	5	4	0	X	0
Aantal overleden	21	26	24	9	5	1
Aantal nog in revalidatie	15	20	21	7	5	11

Gegevens	Haven			EMC			IJssel land			Fr. Gast huis		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Aantal bloedingen:	46	-	X	96	-	115	35	-	43	51	-	45
Aantal infarcten:	117	79	X	320	286 (409)	286a	157	319	336	367	430	488
Aantal trombolyse	8	0	X	84	81	96	30	60	68	102	133	66
% trombolyse	6,8%	0,0%	X	26%	28%	33%	19,2%	18,8%	20,2%	27,8%	30,9%	28%
Aantal klinische TIA aangemeld:	74	7	X	77	72	69	174	67	-	86	114	134
Totaal aantal patiënten	237	177	X	493	610	497	366	651	-	504	476	-
Deur tot naald getrombolyseerde patiënten (minuten, mediaan)	27	-	X	21	20	21	20	21	25	22	21	21
Begin tot deur alle CVA patiënten (minuten, mediaan)	341	518	X	205	-	-	330	260	-	140	154	81
Begin tot deur alle patiënten met een infarct (min/med.)	347	-	X	129	-	-	380	-	-	146	-	-
Begin tot deur alle patiënten met een intracerebrale bloeding (minuten, mediaan)	138	-	x	254	-	-	232	-	-	112	-	-
IAT						167 ^b						

Gegevens	Vliet land			Maas stad			Ikazia			Van Weel Bethesda		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Aantal bloedingen:	35	-	41	29	45	40	48	-	36	26	-	24
Aantal infarcten:	246	221	246	253	404	486	397	401	412	155	151	181
Aantal trombolyse	64	55	60	69	128	171	78	104	103	22	30	40
% trombolyse	26%	24,9%	24%	37,3%	32,2%	35%	19,7%	26,9%	25%	14,2%	19,9%	22%
Aantal klinische TIA aangemeld:	195	60	181	-	-	-	180	70	45	105	99	130
Totaal aantal patiënten	476	434	-	283	443	-	625	699	-	286	263	-
Deur tot naald getrombolyseerde patiënten (minuten, mediaan)	25	25	25	23	20	25	18	15	19	22	22	19
Begin tot deur alle CVA patiënten (minuten, mediaan)	187	176	-	216	360	-	134	416	-	236	177	107
Begin tot deur alle patiënten met een infarct (min/med.)	280	-	-	218	-	-	135	-	-	245	-	-
Begin tot deur alle patiënten met een intracerebrale bloeding (minuten,	120	-	-	208	-	-	104	-	-	148	-	-

mediaan)													
----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Opmerkingen algemeen:

Door ziekenhuizen zelf aangeleverde data in blauw.

Door DICA/DASA aangeleverde data in zwart.

Opmerkingen: Rijndam

Patiënten met ontslagdatum, maar zonder geregistreerde ontslagbestemming n=33

Opmerkingen: EMC

^a Dit betreft direct opgenomen patiënten

^b inclusief 122 verwezen patiënten.

*Rotterdam
Stroke Service*

Tekst en opmaak:

Dr. Bianca Buijck

23 maart 2018